

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de avocatul Nicolae Frumosu în interesele lui Victoria Prisacari,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Victoria Prisacari împotriva Guvernului Republicii Moldova, terț Cancelariei de Stat a Republicii Moldova și Lora Grosu privind contestarea actului administrativ individual defavorabil, restabilirea la locul de muncă, încasarea salariului, repararea prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată

împotriva decizie din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-570/23
NR. PIGD 2-20026312-01-3ra-30052023)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art.246 Cod administrativ (în vigoare la 1 septembrie 2023). Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Au examinat anterior cauza judecătorească: Instanța de fond: V. Chisiliță,
Instanța de apel: Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici,

15 ianuarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de avocatul Nicolae Frumosu în interesele lui Victoria Prisacari

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 24 februarie 2020, Victoria Prisacari a depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, terț Cancelariei de Stat a Republicii Moldova și Lora Grosu cu privire la anularea integrală a Dispoziției Guvernului nr. 161-d din 21 august 2019, anularea Dispoziției Guvernului nr. 103-d din 26 iulie 2019, în partea ce ține de preavizarea sa, obligarea pârâtului să emită actul administrativ prin care să o restabilească în funcția deținută anterior de șef-adjunct al Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat responsabil pentru raionul Șoldănești, încasarea din contul pârâtului, în beneficiul reclamantei a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată, într-o mărime egală cu salariul mediu al reclamantei pentru această perioadă, încasarea de la pârât, în beneficiul reclamantei a prejudiciul moral în sumă de 25000 lei, recuperarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acțiunii a invocat că, la 29 mai 2019, prin Dispoziția Guvernului nr. 25-d a fost angajată la Oficiul teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, în calitate de șef-adjunct al Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, responsabil pentru raionul Șoldănești, în temeiul art. 7 lit. i) din Legea cu privire la Guvern, art. 28 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și pct. 15 din Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat. În aceste condiții la momentul angajării, a deținut o funcție publică de conducere.

3. Reclamanta a mai menționat că prin Legea 63 din 5 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, în vigoare la data de 12 iulie 2019, au fost operate modificări la anumite legi, care au avut ca finalitate, schimbarea statutului funcției de șef și șef adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, din funcție publică de conducere în funcție de demnitate publică.

4. Prin Hotărârea Guvernul nr. 347 din 18.07.2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, în vigoare la data de 19 iulie 2019,

s-au operat modificări la Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 845/2009. De la data ultimelor modificări intrate în vigoare (19.07.2019), funcția de șef-adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat a redevenit o funcție de demnitate publică.

5. Reclamanta a mai indicat că, prin Dispoziția Guvernului nr. 103-d din 26 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial la data de 27 iulie 2019, în conformitate cu art. 63 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, s-au preavizat persoanele care dețin funcțiile publice de conducere de șef și de șef adjunct în cadrul oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, conform Anexei nr. 2, preavizul se acordă cu o durată de 30 de zile calendaristice, termen care curge de la data aducerii la cunoștința funcționarului public a dispoziției contra semnătură. Printre persoanele preavizate se regăsea și Victoria Prisacari.

6. La data de 23 august 2019, a fost publicată în Monitorul Oficial Dispoziția Guvernului nr. 161-d din 21 august 2019 cu privire la încetarea raporturilor de serviciu, prin care, în temeiul art. 7 lit. i) din Legea cu privire la Guvern și art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, s-a dispus încetarea raporturilor de serviciu, în funcția de șef-adjunct al Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat din data de 28 august 2019. În cazul în care până la data de 28 august 2019 intervine suspendarea raporturilor de serviciu ale titularului funcției în legătură cu boala sau trauma, raporturile de serviciu vor înceta la data expirării termenului de preaviz, fără emiterea în acest sens a altei dispoziții de Guvern.

7. Consideră reclamanta, Victoria Prisacari, Dispoziția Guvernului nr. 161-d din 21 august 2019 ilegală și neîntemeiată. Legea privind funcția publică și statutul funcționarului public, la art. 68 stabilește, cauzele care au ca obiect raporturile de serviciu care sunt de competența instanțelor de contencios administrativ, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege competență altor instanțe, iar Dispoziția Guvernului nr. 161-d din 21 august 2019 este un act administrativ individual, ce îi afectează dreptul la muncă.

8. Notează că funcția de șef-adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, funcție pe care a deținut-o și din care a fost eliberată în temeiul actului administrativ contestat, în temeiul modificărilor legislative menționate în prezenta cerere, a devenit funcție de demnitate publică (ultima modificare intrată în vigoare la data de 19 iulie 2019). Prin urmare, accederea, exercitarea, precum și încetarea funcției respective sunt

reglementate de Legea nr. 199 din 16/07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. La momentul emiterii dispoziției contestate erau în vigoare următoarele prevederi: ultimul rând din Anexa la Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, care se specifică că funcțiile de demnitate publică, șef, șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, reprezentant al Guvernului în teritoriu; pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat - conducerea generală a Oficiului este asigurată de șeful Oficiului, care este reprezentantul Guvernului în teritoriu și deține funcție de demnitate publică; tabelul 1, Anexa nr. 3 din Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul public, se indică că funcțiile de demnitate publică din oficiile teritoriale Șef oficiu teritorial și Șef adjunct oficiu teritorial.

9. Contrar normelor indicate, drept temei legal al eliberării din funcția de șef-adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, a fost invocat art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, lege care nu reglementează funcția deținută.

10. Consideră reclamanta că legea care urma a fi aplicată la eliberarea din funcție, este Legea cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, legea care din data de 19 iulie 2019 a devenit aplicabilă raporturilor de serviciu exercitate în cadrul funcției de șef al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat. O abordare contrară ar conduce la ultra activitatea prevederilor legale abrogate/modificate prin actele normative care au condus la modificarea statutului funcției de șef-adjunct al Oficiului teritorial al Cancelariei de Stat. Atât Legea nr. 63 din 5 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, cât și Hotărârea Guvernului nr. 347 din 18 iulie 2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului, sunt acte normative prin care a fost modificat statutul funcției sale, nu prevăd dispoziții derogatorii de la principiul aplicării imediate a legii noi. Aplicarea în speța dată a prevederilor legale ce reglementează funcția publică, din moment ce funcția din data de 19 august 2019 este una de demnitate publică, contravine flagrant legii.

11. Reclamanta a mai comunicat că chiar dacă ar admite în mod ipotetic că relațiile de serviciu ale reclamantei, la data emiterii actului contestat, urmează a fi aplicate prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, atunci și în acest caz, Dispoziția Guvernului nr. 161-d din 21.08.2019, este ilegală. Din conținutul acesteia, se observă că temeiul legal de eliberare a reclamantei din funcție este art. 63 alin. (1) lit. c) din

Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care prevede, că „Persoana/organul care are competența legală de numire în funcție va dispune eliberarea din funcția publică printr-un act administrativ, care se comunică funcționarului public în termen de 5 zile lucrătoare de la emitere, însă anterior datei eliberării din funcția publică, în următoarele cazuri: c) autoritatea publică își reduce efectivul de personal sau lichidează funcția publică, ca urmare a intrării în vigoare a statului de personal în care nu se mai regăsește funcția ocupată de funcționarul public respectiv;” Interpretând prevederile articolului citat, se înțelege că temeiul respectiv de eliberare intervine în 2 situații distincte: autoritatea publică reduce statul de personal; autoritatea publică lichidează funcția publică. Coroborând textul dispoziției contestate cu prevederile Legii nr. 63 din 5 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, în special art. XII din această lege, conchide că eliberarea reclamantei din funcție, intervine anume ca urmare a lichidării funcției publice.

12. Pentru a putea fi aplicate prevederile art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, și anume eliberarea ca, urmare a lichidării funcției publice, legiuitorul a prescris, în mod imperativ, întrunirea a 2 condiții cumulative, lichidarea funcției publice, intrarea în vigoare a statului de personal în care nu se mai regăsește funcția ocupată de funcționarul public. Pentru a putea elibera funcționarul public din funcții, în mod legal, nu este suficient ca funcția respectivă să se lichideze. Dacă, la data emiterii actului contestat, urma a fi aplicate prevederile Legii cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, atunci și în acest caz, Dispoziția Guvernului nr. 161-d din 21 august 2019, este ilegală. Din conținutul acesteia, temeiul legal de eliberarea din funcție este art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Prevederile articolului citat, statuează că temeiul respectiv de eliberare intervine în 2 situații distincte, autoritatea publică reduce statul de personal, autoritatea publică lichidează funcția publică. În noul stat de personal, nu trebuie să se mai regăsească funcția respectivă. În conformitate cu pct. 17 din Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, structura și efectivul-limită ale Oficiului sunt aprobate prin hotărâre de Guvern, iar Anexele 2 și 3 din actul normativ respectiv, legiferează structura și statele de personal ale Oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, precum și lista oficiilor teritoriale raportate la unitățile teritorial administrative. Din Anexele menționate, se observă că în conținutul acestora nu au intervenit modificări, nici înainte de preavizare și eliberare din funcție, nici după aceasta. Astfel, funcția de șef-adjunct al Oficiului teritorial Orhei, se regăsește, până la momentul de față, în statul de

personal al oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat. Temeiul de eliberarea din funcție, art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, nu poate interveni în speță, or funcția pe care a deținut-o, se regăsește în continuare în statul de personal al autorității publice în care a activat.

13. A mai indicat că, în conformitate cu pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, șeful Oficiului este numit și eliberat din funcție prin hotărâre de Guvern, nefiind eliberat din funcție nu prin Hotărâre de Guvern. Cu toate acestea, în speță, reclamanta a fost eliberată din funcție nu prin hotărâre de Guvern, dar prin dispoziție a Guvernului Art. 36 alin. (1) din Legea cu privire la Guvern face o distincție clară între actele emise de Guvern, hotărâri, ordonanțe și dispoziții. Astfel a fost eliberat din funcție printr-un act administrativ individual necorespunzător, fiind viciată procedura de eliberare din funcție. Art. 37 alin. (2) din Legea cu privire la Guvern, situează că, hotărârile de Guvern se adoptă în cadrul ședinței Guvernului cu votul majorității membrilor Guvernului, aceste acte fiind emanația unui organ colegial. Pe de altă parte, art. 39 din același act normativ, indică faptul că dispozițiile sunt emise de către Prim-ministru, respectiv fiind acte ale unui organ unipersonal. Nu doar a fost eliberat din funcție printr-un act administrativ necorespunzător, dar a fost eliberat și prin încălcarea de competență, în concret, decizia de eliberare din funcție a lui urma să fie luată de Guvern, prin votul majorității membrilor și nu printr-o dispoziție unipersonală a Prim-ministrului.

14. Mai mult, art. 94 alin. (1) Cod administrativ, prevede că înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele și circumstanțele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Aceste prevederi legale nu au fost respectate, ceea ce presupune temeinicia pretenției de anulare a actului emis cu încălcarea procedurii stabilite de lege.

15. Notează că, prevederile art. 118 alin. (3) Cod administrativ, stabilesc obligativitatea motivării complete a actului administrativ, circumstanță care condiționează legalitatea acestuia..

16. Prin Dispoziția Guvernului nr. 103-d din 26 iulie 2019, publicată în Monitorul Oficial la data de 27 iulie 2019, în conformitate cu art. 63 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Lege nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, s-au preavizat persoanele care dețin funcțiile publice de conducere de șef și de șef adjunct în cadrul oficiilor teritoriale ale

Cancelariei de Stat, conform anexei nr. 2. Preavizul se acordă cu o durată de 30 de zile calendaristice, termen care curge de la data aducerii la cunoștința funcționarului public a prezentei dispoziții contra semnătură. Printre persoanele menționate în Anexa nr. 2 la dispoziție nr. 103-d din 26.07.2019 se regăsește și Victoria Prisacari.

17. Din data de 19 iulie 2019, funcția deținută este una de demnitate publică, fiindu-i aplicabile prevederile Legii nr. 199 din 16/07.2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică. Cu toate acestea, temeiul legal de emiteră a Dispoziției nr. 103-d din 26 iulie 2019, este art. 63 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Lege nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, prevederi inaplicabile relațiilor de serviciu. Prin urmare, preavizarea în calitate de persoană care deține o funcție publică, a fost dispusă neîntemeiat, deținând din data de 19 iulie 2019, o funcție de demnitate publică. Astfel, art. 63 alin. (1) lit. c) și alin. (2) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public putea fi aplicabil în speță, doar în cazul în care funcția deținută, la momentul emiterii Dispoziției nr. 103-d din 26 iulie 2019, nu se regăsea în statul de personal al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova. În consecință, Dispoziția nr. 103-d din 26 iulie 2019 a fost emisă cu încălcarea prevederilor legale enunțate, ceea ce conduce la ilegalitatea acesteia.

18. Consideră reclamanta că, ce ține de repararea prejudiciului material și moral cauzat, în conformitate cu art. 201 alin. (1) Cod administrativ, dacă acțiunea în contencios administrativ depusă în instanța de judecată conține pretenții inseparabile de drept administrativ și de drept civil, acestea se examinează de instanța de judecată competentă pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ. În urma emiterii actului administrativ contestat, i-au fost cauzate prejudicii materiale și morale considerabile, pretenții inseparabile de acțiunea în contencios administrativ. Art. 329 alin. (1) Codul muncii prevede că, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel. Art. 330 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, legiferează că, angajatorul este obligat să compenseze persoanei salariul pe care aceasta nu l-a primit, în toate cazurile privării ilegale de posibilitatea de a munci. Această obligație survine, în particular, în caz de eliberare ilegală din serviciu sau transfer ilegal la o altă muncă. Art. 90 din Codul muncii, prevede cazul restabilirii la locul de muncă a salariatului transferat sau eliberat nelegitim din serviciu, angajatorul este obligat să repare prejudiciul cauzat acestuia. Repararea de către angajator a

prejudiciului cauzat salariatului constă în plata obligatorie a unei despăgubiri pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă într-o mărime nu mai mică decât salariul mediu al salariatului pentru această perioadă, compensarea cheltuielilor suplimentare legate de contestarea transferului sau a eliberării din serviciu, compensarea prejudiciului moral cauzat salariatului. Mărimea reparării prejudiciului moral se determină de către instanța de judecată, ținându-se cont de aprecierea dată acțiunilor angajatorului, dar nu poate fi mai mică decât un salariu mediu lunar al salariatului. Quantumul salariul mediu lunar al reclamantei va fi probat prin Certificatul privind salariul mediu lunar, care urmează a fi reclamat de la pârât. Eliberarea din funcția deținută, precum și modalitatea în care aceasta a fost operată, i-au cauzat daune morale considerabile. A trebuit să suporte, toate consecințele nefaste sociale, financiare și psihologice de pierdere a locului de muncă. Ținând cont de toate aceste circumstanțe, prin această eliberare ilegală i-a fost adus un prejudiciu moral considerabil, estimat la suma de 25000 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

19. Prin hotărârea din 20 decembrie 2021 a Judecătorie Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins acțiunea în contencios administrativ înaintată de Victoria Prisacari împotriva Guvernului Republicii Moldova și Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, persoană terță Lora Grosu cu privire la anularea dispoziției Guvernului Republicii Moldova nr. 161-d din 21 august 2019, anularea în parte a dispoziției Guvernului Republicii Moldova nr. 103-d din 26 iulie 2019, restabilirea la locul de muncă, repararea prejudiciului patrimonial și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

20. La 22 decembrie 2021, avocatul Nicolae Frumosu în interesele lui Victoria Prisacari a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 20 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii integral.

21. La 22 februarie 2022 avocatul Nicolae Frumosu în interesele lui Victoria Prisacari a depus cerere de apel motivată prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii și emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

22. Prin decizia din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel declarată de Victoria Prisacari prin intermediul avocatului Nicolae Frumosu cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani din 20 decembrie 2021.

23. În motivarea soluției, instanța de apel a conchis faptul că, prima instanță a ajuns la o concluzie justă și întemeiată cu privire la respingerea acțiunii reclamantului, or, Victoria Prisacari exercita funcția de șef adjunct al oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, în temeiul art. 28 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public.

24. A reținut instanța de apel că, urmare a modificărilor legislative, statul juridic al funcției de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, a fost modificat prin Legea nr. 63 din 05 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative.

25. A notat că, funcția publică de conducere de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat a fost lichidată, Guvernul fiind obligat de a asigura încetarea raporturilor de serviciu cu persoanele care ocupau această funcție.

26. Instanța de apel a subliniat că, prin prisma Legii nr. 63 din 05 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, a fost dispusă lichidarea funcției publice de șef și șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, fiind creată o nouă funcție, regimul juridic al căreia este determinat de Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

27. A mai menționat că, autoritatea publică competentă întemeiat a dispus eliberarea din funcție a Victoriei Pascari în temeiul Legii nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public și art. XII alin. (3) lit. c) din Legea nr. 63/2019 pentru modificarea unor acte legislative, or, Legea nr. 63/2019 pentru modificarea unor acte legislative, art. XII alin.(3) lit. c) și e) a dispus lichidarea funcțiilor publice de șef și șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, concomitent obligând autoritatea executivă, Guvernul, să asigure îndeplinirea procedurilor pentru eliberarea din funcție a persoanelor respective, în sensul întreruperii raporturilor de serviciu cu persoanele care dețineau funcții publice de conducere lichidate, în conformitate cu prevederile art.63 alin.(1) lit. c) din Legea nr. 158/2008.

28. Respectiv a notat că, prin efectul legii, a fost lichidată funcția publică de conducere de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat și formată o nouă funcție de demnitate publică de șef adjunct al oficiului

teritorial al Cancelariei de Stat, iar statul de personal a fost modificat. În noul Stat de personal al oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, aprobat la 23 iulie 2019, nu se regăsește „funcția publică de conducere de șef adjunct al oficiului teritorial”, ci „funcția de demnitate publică de șef adjunct al oficiului teritorial”, care reprezintă o altă funcție.

29. Astfel, Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău, nu a constatat temeiuri de anulare a actelor administrative contestate de reclamant, menționând că, atât Dispoziția Guvernului nr. 103-d din 26 iulie 2019, cât și Dispoziția Guvernului nr. 161-d din 21 august 2019, au fost emise de Guvernul RM, în vederea executării prevederilor legale și anume ale Legii nr. 63 din 05 iulie 2019 și Hotărârii Guvernului nr. 347 din 18.07.2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului.

30. Dat fiind faptul respingerii cerințelor reclamantului ce țin de anularea dispoziției Guvernului Republicii Moldova nr.103-d din 26 iulie 2019 și anularea dispoziției Guvernului Republicii Moldova nr. 161-d din 21 august 2019 privitor la încetarea raportului de serviciu cu apelantei doamnei Victoria Prisacari, instanța de apel a considerat că, prima instanță întemeiată a respins și cerințele subsidiare acestora, înaintate de reclamant, or, fiind constatată legalitatea actelor administrative, nefiind temeiuri pentru restabilirea în funcție, încasarea salariului, prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

31. La 24 noiembrie 2022 avocatul Nicolae Frumosu în interesele lui Victoria Prisacari a depus recurs nemotivat împotriva deciziei din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei și emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii integrale.

32. La 02 martie 2023 avocatul Nicolae Frumosu în interesele lui Victoria Prisacari a depus recurs motivat împotriva deciziei din 08 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei și emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii integrale.

ARGUMENTELE RECURSULUI

33. În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2022, considerând-o ilegală.

34. A menționat că, instanța de apel, respingând apelul înaintat, a constatat aplicarea corectă la eliberarea reclamantului din funcție, a prevederilor Legii nr. 158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul

funcționarului public. Consideră concluzia respectivă ca fiind greșită, fără a fi întemeiată pe argumente juridice și reguli valabile de interpretare a legii.

35. Astfel, indică că funcția de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, funcție pe care recurentul a deținut-o și din care a fost eliberat ca urmare a modificărilor legislative intrate în vigoare la data de 19 iulie 2019, a devenit funcție de demnitate publică, circumstanță reținută corect de către instanța de apel. Prin urmare, din data de 19 iulie 2019, accesarea, exercitarea, precum și încetarea funcției respective urmau a fi reglementate de Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică.

36. Indică că, instanța de apel a menționat că pârâțul corect a aplicat, drept temei legal al eliberării din funcția de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, prevederile art. 63 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, cu toate că legea respectivă nu mai reglementa la acel moment funcția deținută de reclamant. Prin urmare, Dispoziția Guvernului nr. 161-d din 21 august 2019 este ilegală în fond, fiind adoptată în temeiul unei legi inaplicabile raporturilor de serviciu ale reclamantului.

37. Considerăm că legea care urma a fi aplicată la eliberarea din funcție a reclamantului este Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, legea care din data de 19 iulie 2019 a devenit aplicabilă raporturilor de serviciu exercitate în cadrul funcției de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat.

38. În susținerea acestei poziții, invocă și prevederile art. 4 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public care stabilesc că: „Prevederile prezentei legi nu se aplică: a) persoanelor ce exercită funcții de demnitate publică”. Astfel, după cum a fost constatat și de către instanța de apel, la data de 19 iulie 2019, funcția de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat a devenit o funcție de demnitate publică. Respectiv, la momentul emiterii actului administrativ contestat (21 august 2019), conform prevederilor legale exprese ale Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, această lege nu se mai aplica funcției de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat.

39. Fără a ține cont de cele expuse, completul de judecată a instanței de apel a considerat că prevederile legale, referitoare la funcția de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, abrogate prin Legea nr. 63/2019, au ultra-activat, respectiv aplicându-se față de reclamant și după ce nu mai erau în vigoare. În argumentarea acestor alegeri, reprezentantul Guvernului

Republicii Moldova a făcut trimitere la prevederile tranzitorii ale Legii nr. 63/2019, în concret la art. XII alin. (2) din legea menționată.

40. Precizează că Legea nr. 63 din 5 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative, act normativ prin care a fost modificat statutul funcției reclamantului, nu prevede dispoziții exprese care prescriu ultra-activitatea prevederilor pe care le abrogă sau le modifică.

41. Menționează că, art. XII alin. (2) și alin. (3) lit. c), e) din Legea nr. 63 din 05 iulie 2019, articol invocat în decizia contestată, se referă doar la condițiile de salarizare a destinatarilor legii date, la necesitatea eliberării din funcție a anumitor funcționari publici și numirea în funcție a altora, și nici într-un caz nu prescrie, într-o manieră expresă, aplicarea ultra-activă a anumitor prevederi legale. Respectiv, aplicarea în speța dată a prevederilor legale ce reglementează funcția publică, din moment ce funcția reclamantului din data de 19 iulie 2019 este una de demnitate publică, contravine flagrant legii.

42. Adăugă faptul că în esență, funcția de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, nu a fost lichidată, dar i-a fost schimbat statutul, din funcție publică în funcție de demnitate publică, iar schimbarea statutului funcție nu este temei de eliberare a funcționarului public din funcție. Precizează că noțiunea de lichidare a funcției publice, avută în vedere de legiuitor, presupune anume lichidarea/dispariția în totalitate a acestei funcții și nu modificarea statutului funcției. Trage această concluzie și din interpretarea art. 63 alin. (5) din Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care stabilește interdicția, în cazul reducerii efectivului de personal sau lichidării de funcții, ca autoritatea publică să înființeze posturi similare celor lichidate timp de un an de la data schimbărilor efectuate. Această normă legală conduce la concluzia că în cazul lichidării funcției publice, autoritatea publică, la caz Cancelaria de Stat, nu poate să înființeze posturi similare timp de un an de la lichidare. Ceea ce presupune, în mod indubitabil, că asemenea posturi, nu mai există la momentul eliberării din funcție a funcționarului public pe motiv de lichidare a funcției publice. Contrar celor expuse, în statul de personal al Cancelariei de Stat a Republicii Moldova, se regăsește funcția de șef adjunct al Oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, responsabil pentru r. Șoldănești.

43. Comunică că, un alt aspect care confirmă faptul că funcția recurentului în esență nu a fost lichidată, rezultă din prevederile Legii nr. 63 din 5 iulie 2019 pentru modificarea unor acte legislative (art. XII alin. (3) lit. e)) și hotărârii Guvernul nr. 347 din 18 iulie 2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului (pct. 3 sbpct. 3) care impun întreprinderea măsurilor

necesare în vederea numirii a noilor persoane în funcțiile de șef adjunct al oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat, fapt ce denotă existența în continuare a acestor funcții. Mai mult ca atât, prin Dispoziția Guvernului nr. 36-d din 05 februarie 2020, în funcția deținută anterior de reclamant a fost numită o altă persoană, în concret Lora Grosu. Prin urmare, este absolut indubitabil că funcția de șef adjunct al oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat, responsabil pentru r. Șoldănești, nu a fost lichidată, dar este exercitată în continuare de o altă persoană.

44. Ce ține de constatarea faptului că funcția de demnitate publică de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, este o funcție nouă, indică că elementele care diferențiază o funcție de alta sunt: denumirea funcției (un element mai mult formal), dar în principal, atribuțiile și responsabilitățile acestei funcții. Astfel, observă că funcția indicată în statul de personal pretins modificat și exercitată la momentul de față de către Lora Grosu, are aceeași denumire cu funcția deținută anterior de recurent - șef adjunct al oficiului teritorial Orhei al Cancelariei de Stat.

45. Subliniază că această concluzie eronată a instanței de apel, precum că actuala funcție de șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat reprezintă o funcție absolut nouă, este o constatare definitivă în litigiul dat, care a condus la încălcarea dreptului recurentului la un proces echitabil.

46. Raportându-se la conținutul actului administrativ contestat, ținând cont și de faptul că acesta este un act administrativ defavorabil, conchide că acesta nu conține motivarea în fapt și descrierea procedurii administrative care a stat la baza emiterii lui, circumstanțe care conduc în mod obligatoriu la ilegalitatea Dispoziției nr. 161-d din 21 august 2019. Astfel, Curtea de Apel Chișinău nu s-a expus referitor la acest aspect, încălcând în acest sens dreptul reclamantului la un proces echitabil, din perspectiva obligativității motivării hotărârii judecătorești. Cu toate acestea, reprezentantul intimatului, cu referire la acest aspect, a statuat că motivarea actului administrativ nu este obligatorie, făcând trimitere la art. 118 alin. (4) lit. c) din Codul administrativ. Interpretând articolul enunțat de instanța de apel, constată că acesta poate fi aplicat doar în cazul în care conform circumstanțelor de fapt nu se cere o motivare a actului administrativ. Prin urmare, statuează că Dispoziția Guvernului nr. 162-d din 21 august 2019 este un act administrativ care încetează raporturile de muncă ale reclamantului. Respectiv, în speță devin aplicabile prevederile Codului muncii, inclusiv cele referitoare la încetarea contractului individual de muncă.

47. Astfel din conținutul art. 81 alin. (3) Codul Muncii deduce că în actul juridic care încetează raporturile de muncă ale salariatului urmează a fi

indicat temeiul de drept. Precizează că prevederile Codului muncii stabilesc un volum minim de garanții și drepturi ale salariatului de la care angajatorii nu pot deroga în sensul diminuării acestora (art. 11 alin. (1) Codul muncii). În consecință, actul juridic de încetare a relațiilor de muncă trebuie, cel puțin, să conțină o motivare în drept. În continuare, stipulează că motivare în drept face parte din motivarea completă a actului administrativ (art. 118 alin. (2) lit. a) Cod administrativ), iar lipsa obligației de a motiva actul administrativ, legiferată la alin. (4) de la același articol, se referă la toate componentele motivării, inclusiv la motivarea în drept. Concluzionând, din moment ce legislația muncii prescrie obligativitatea motivării „cel puțin” în drept a actului juridic de încetare a relațiilor de muncă, unui asemenea tip de act nu-i pot fi aplicate prevederile art. 118 alin. (4) Cod administrativ, prevederi care îndreptățesc emitentul să nu motiveze deloc, inclusiv și în drept, actul administrativ.

48. Un alt argument invocat de către partea recurentă și dezbătut în instanța de apel s-a referit la eliberarea Victoriei Prisacari din funcție printr-un act administrativ necorespunzător. Astfel, în conformitate cu pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, în activitatea sa șeful Oficiului este asistat de șefii adjuncți ai Oficiului, numiți în funcție și eliberați din funcție prin hotărâre de Guvern. Cu toate acestea, în speță, recurentul a fost eliberat din funcție nu prin Hotărâre de Guvern, dar prin Dispoziție a Guvernului. Art. 36 alin. (1) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern face o distincție clară între actele emise de Guvern: hotărâri, ordonanțe și dispoziții. Respectiv, făcând trimitere la normele de drept invocate, constată că recurentul, a fost eliberat din funcție printr-un act administrativ individual necorespunzător, astfel fiind viciată procedura de eliberare din funcție.

49. Constată că nici asupra acestui aspect Curtea de Apel Chișinău nu s-a expus deloc, admitând astfel o încălcare a dreptului reclamantului la un proces echitabil, din perspectiva obligativității motivării hotărârii judecătorești.

50. În continuare face referire la argumentele intimaților tangente încălcării invocate. Astfel, intimații au menționat că în speță urmează a fi aplicate prevederile pct. 153 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 610/2018, care prescriu, că “Dacă legea nu prevede altfel, dispozițiile Guvernului se adoptă cu privire la: 1) numirea și revocarea din funcții și alte subiecte privind personalul din ministere, alte autorități administrative centrale care țin de competența Guvernului.” Observă că,

prezenta regulă comportă și o excepție, concretizat în sintagma “dacă legea nu prevede altfel...”. În consecință, subliniază că pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, lege specială în speță, prevede că eliberarea șefului adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat se efectuează prin hotărâre de Guvern.

51. Raportând la prevederile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, statuează că, în funcție de caracterul lor, prevederile pct. 153 din Regulamentul Guvernului au un caracter general față de prevederile pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, care au un caracter special. Acest lucru îl deduce din faptul că pct. 153 din Regulamentul Guvernului se aplică față de tot personalul din ministere sau alte autorități centrale care țin de competența Guvernului, iar pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, se aplică doar șefilor adjuncti ai oficiilor teritoriale ale Cancelariei de Stat. În acest sens, menționează că art. 5 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 privind actele normative stipulează, că „În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.” În consecință, ținând cont de cele expuse, constată cu certitudine că recurentul, conform prevederilor pct. 15 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 845 din 18 decembrie 2009 cu privire la oficiile teritoriale ale Cancelariei de Stat, urma a fi eliberat din funcție prin hotărâre de Guvern și nu printr-o dispoziție a Guvernului.

52. Precizează că art. 94 alin. (1) Cod administrativ nu poate fi interpretat în sensul că oferă participantului procedurii administrative dreptul de a fi audiat, fără a institui în sarcina autorității publice o obligație expresă, deoarece oricărui drept al participantului la procedura administrativă îi corespunde o obligație corelativă a autorității publice. Altfel spus, dacă recurentul avea dreptul să fie audiat înainte de emiterea actului administrativ defavorabil, atunci Guvernului Republicii Moldova îi incumba obligația corelativă de audiere a Victoriei Prisacari. Acest punct de vedere este susținut de interpretarea literală coroborată a art. 94 și 95 din Codul administrativ. Astfel, art. 95 din cod enumeră situațiile în care autoritatea publică poate renunța la audierea participantului la procedura administrativă. Respectiv, sintagma folosită de legiuitor, „renunțare la audiere”, sugerează că audierea participantului se efectuează din oficiu și nu la cerere, în caz contrar, sintagma utilizată trebuia să fie „refuzul la audiere”. Asupra acestui temei de ilegalitate a Dispoziției Guvernului nr. 161-d din 21.08.2019,

instanța de apel nu s-a expus deloc, astfel admitând încălcarea art. 6 CEDO din perspectiva nemotivării actului administrativ.

53. Mai indică că la eliberarea din funcție a reclamantei au fost încălcate și art. 11, 14 din CEDO.

54. Notează că argumentul de bază al reprezentantului intimaților, care justifică eliberarea din funcție a recurentului și probează legalitatea acțiunilor Guvernului Republicii Moldova în procedura respectivă, se referă la aplicarea prevederilor Legii nr. 63/2019 pentru modificarea unor acte legislative, în concret art. XII alin. (3) lit. c) și e) din legea numită, prevederi prin care a fost lichidată funcția de șef al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat și care obligau Guvernul să întreprindă măsurile necesare în vederea desfășurării procedurilor ce vizează eliberarea din funcție a persoanelor vizate și numirea altor persoane în funcțiile date. Aduce la cunoștința instanței că prevederile enunțate nu puteau fi aplicate în speță, deoarece raționamentul adoptării acestora este bazat pe o discriminare pe criteriu de apartenență politică și pe încălcarea libertății persoanei de asociere într-un partid politic, în consecință, aceste norme fiind în contradicție cu principiile procedurii administrative, Constituția Republicii Moldova și Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

55. Observă că Legea nr. 63/2019, inclusiv prevederile acesteia care impuneau eliberarea din funcție a anumitor funcționari publici, are un caracter discriminatoriu, ce rezultă expres din conținutul notei informative, document care identifică voința legiuitorului la adoptarea actului normativ.

56. Constatăm că autoritatea publică, la caz Guvernul Republicii Moldova, contrar principiilor prevăzute la art. 23 alin. (1) Cod administrativ și art. 5 din Legea 158/2008, a aplicat prevederi cu un caracter pronunțat discriminatoriu, ceea ce afectează cu un viciu deosebit de grav actele administrative emise în aplicarea prevederilor date, fapt ce conduce, în temeiul art. 141 Cod administrativ, la nulitatea acestor acte.

57. Totodată menționează că, în conformitate cu art. 16 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

58. Cu referire la aplicabilitatea articolului 16 din Constituție, Curtea Constituțională a reținut că egalitatea în fața legii și a autorităților publice presupune lipsa oricărei discriminări directe sau indirecte a persoanei. Discriminarea are loc atunci când persoanele care se află în situații

asemănătoare sunt tratate în mod diferit (discriminare directă), sau atunci când persoanele care se află în situații diferite sunt tratate în același mod (discriminare indirectă), cu excepția cazului în care un asemenea tratament este justificat în mod obiectiv și rezonabil.

59. Făcând trimitere la circumstanțele litigiului, observăm că este în fața unei discriminări directe, concretizată în comportamentul diferit al legiuitorului față de persoane aflate în situații similare, comportament diferențiat determinat de apartenența politică a acestora.

60. Ținând cont de faptul că dispozițiile constituționale ale articolului 16 nu au o existență de sine stătătoare, ele fiind incidente doar în cazul în care situația la care se referă dezavantajul implică una dintre condițiile de exercitare a unui drept garantat de Constituție, precizează că în speță, prin aplicarea prevederilor discriminatorii ale Legii nr. 63/2019, a fost afectat dreptul la muncă al persoanelor vizate, prin faptul că acestea au fost eliberate ilegal din funcțiile deținute. Respectiv, având în vedere faptul că procedura administrativă contestată intervine în sfera dreptului la muncă, reține incidența articolului 43 din Constituție, care garantează dreptul la muncă și la protecția muncii.

61. Concluzionează că, art. 1 alin. (2) Cod administrativ, care impune concordanța raporturilor administrative cu Constituția Republicii Moldova, conține că aplicarea în speță a prevederilor Legii nr. 63/2019 este un ilegal, aceasta fiind contrară art. 16 și 43 din Constituția Republicii Moldova.

62. De asemenea observă că, CEDO interzice într-o manieră expresă discriminarea persoanelor pe motiv de opinie politică, ceea ce presupune că încetarea raporturilor de muncă, în temeiul unor prevederi discriminatorii, sunt contrare Convenției. Respectiv, în virtutea preemțiunii tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, față de legislația națională (art. 4, art. 36 alin. (2) Cod administrativ), încetarea raporturilor de muncă în condițiile expuse urmează a fi considerată ilegală și în dreptul intern al statului.

63. Asemenea reglementării din Constituția Republicii Moldova, dreptul la nediscriminare prevăzut la art. 14 din Convenție nu are o existență independentă, deoarece nu poate fi invocat decât cu privire la drepturile și libertățile pe care Convenția le consacră. Astfel, după cum a fost constatat în jurisprudența CtEDO, eliberarea din funcție a unei persoane constituie o ingerință în exercitarea de către aceasta a dreptului la respectarea vieții private, în sensul art. 8 din Convenție, în consecință, constatăm că aplicarea prevederilor discriminatorii ale Legii nr. 63/2019, care în speță a condus la

eliberarea reclamantului din funcția deținută, constituie o încălcare a art. 14, în coroborare cu art. 8 din Convenție.

64. Reiterează că motivul primordial care a stat la baza adoptării Legii nr. 63 din 05 iulie 2019 și a hotărârii Guvernului nr. 347 din 18 iulie 2019, a fost crearea condițiilor legale propice pentru eliberarea din funcțiile de secretar general al Guvernului, secretar general de stat, secretar de stat, șef și șef adjunct al oficiului teritorial al Cancelariei de Stat, a persoanelor care aveau opțiunea politică a unui anumit partid, în concret Partidul Democrat din Moldova. Acest fapt este probat prin conținutul Notei informative la proiectul Legii nr. 63 din 05.07.2019: “Proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative are drept scop deblocarea activității ministerelor din cadrul Guvernului Republicii Moldova. Urmare a restructurării realizate de către Guvernul Filip în anul 2017, în ministere au fost create funcțiile de secretari de stat și secretari generali de stat; formal, acestea sunt funcții publice, iar titularii sunt funcționari publici, în realitate însă marea majoritate a secretarilor generali de stat și a secretarilor de stat, sunt exponenți ai Partidului Democrat”. Observă, anume asocierea funcționarilor enunțați cu Partidul Democrat, a creat repercusiuni negative asupra activității profesionale a acestora, concretizate în modificarea statutului funcțiilor exercitate, fapt ce a condus la eliberarea din aceste funcții. Prin urmare, asistă la o ingerință în dreptul persoanei de a se asocia liber în partide politice. Mai exact, libertatea de asociere este viciată de riscul sancționării persoanei, pentru opțiunea sa politică, sancțiune concretizată în eliberarea din serviciu ca urmare a modificărilor legislative operate. Din aceste considerente, constatăm o ingerință în dreptul reclamantului la asocierea liberă în partide, drept prevăzut de art. 11 din CEDO.

65. La fel, asupra încălcării prevederilor din Convenție enunțate instanța de apel nu s-a expus deloc, astfel admițând încălcarea art. 6 CEDO din perspectiva nemotivării actului administrativ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

66. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

67. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

68. Art. 245 Cod administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

69. Art. 246 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere.

(2) Recursul se declară inadmisibil în special când:

a) decizia instanței de apel nu poate fi contestată cu recurs;

b) recursul este depus în mod repetat;

c) recursul este depus de o persoană neîmputernicită;

d) recursul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245 alin.(1);

e) motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2);

f) cererea de recurs nu corespunde cerințelor stabilite la art.244 alin.(2), art.233 alin.(1) și (2) și art.234 alin.(2) și recurentul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de Curtea Supremă de Justiție.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

70. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 08 noiembrie 2022 și la 22 februarie 2023 decizia motivată a fost notificată recurentului (f.d. 80 V-II) prin intermediul poștei electronice. Prin urmare, recursul este în termen.

71. Din analiza prevederilor legale citate supra, rezultă că admisibilitatea /inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

72. Completul Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „*în special*” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 3 judecători.

73. În această ordine de idei, completul Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

74. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

75. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

76. De asemenea, Completul Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

77. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

78. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

79. La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

80. În circumstanțele menționate, Completul Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de avocatul Nicolae Frumosu în interesele lui Victoria Prisacari.

81. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 230 și 246 din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de avocatul Nicolae Frumosu în interesele lui Victoria Prisacari.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc